

AANVRAAGFORMULIER

MACRODOELMATIGHEIDSTOETS

NIEUWE OPLEIDING

INHOUSOPGAVE

1. BASISGEGEVENS INSTELLING	3
2. BASISGEGEVENS OPLEIDING	3
3. INHOUD OPLEIDING EN ONDERWIJSPROGRAMMA	4
3.1. DIDACTISCH CONCEPT	4
3.2. PROGRAMMA AD PEP	4
4. DOELGROEP VAN DE OPLEIDING EN NADERE VOOROPLEIDINGEISEN	5
5. BEROEPS-/ARBEIDSMARKTPROFIEL AFGESTUDEERDEN	5
6. ANALYSE VERWANT (TOEKOMSTIG) AANBOD	6
7. GESCHATTE INSTROOM IN DE NIEUWE VARIANT	6
8. ONDERBOUWING VAN DE ARBEIDSMARKTBEHOEFTE	7
8.1. ARBEIDSBEHOEFTE LANDELIJK	8
8.1.1. ROA AIS	8
8.1.2. UWV SPANNINGSINDICATOR RELEVANTE BEROEPSGROEPEN	9
8.1.3. BRANCHEORGANISATIE VOOR KINDEROPVANG	9
8.2. ARBEIDSBEHOEFTE REGIONAAL	10
8.2.1. UWV SPANNINGSINDICATOR	10
8.2.2. JOBFEED	12
8.2.3. WERKVELDONDERZOEK	13
9. NOODZAAK TOT START NIEUWE VARIANT	14
10. AANSLUITING INSTELLINGSPROFIEL	14
11. RIO- EN ISCED-INDELING	15
12. AFSTEMMING	15
13. BRONNENLIJST	17
14. BIJLAGENOVERZICHT	18

1. BASISGEGEVENS INSTELLING

NAAM INSTELLING(EN)	Fontys Hogeschool
BRIN-CODE(S)	30GB
KVK-NUMMER(S)	41097718
CONTACTPERSOON AANVRAAG	Projectleider Naam: [REDACTED] Email: [REDACTED] Telefoonnummer: [REDACTED] Directeur Naam: [REDACTED] Email: [REDACTED] Telefoonnummer: [REDACTED]
CONTACTPERSOON CVB	Naam: [REDACTED] Email: [REDACTED] Telefoonnummer: [REDACTED]

2. BASISGEGEVENS OPLEIDING

KENMERK AANKONDIGING	A24-010
NAAM	Pedagogisch Educatief Professional (PEP)
ORIËNTATIE	Hbo
NIVEAU	Associate degree (Ad)
VORM	Voltijd
GEMEENTE(N) WAAR DE OPLEIDING WORDT GEVESTIGD	Den Bosch, Eindhoven, Sittard en Tilburg
TAAL	Nederlands
STUDIELAST	120 studiepunten
STUDIEDUUR	24 maanden
BEROEPSVEREISTEN	Niet van toepassing
CAPACITEITSBEPERKING	Geen
BEOOGDE STARTDATUM	September 2025
ISAT-CODE (INDIEN BEKEND)	80142
RIO-(SUB)ONDERDEEL	Onderwijs

3. INHOUD OPLEIDING EN ONDERWIJSPROGRAMMA

De Associate degree Pedagogisch Educatief Professional (Ad PEP) richt zich op de brede ontwikkeling van professionals binnen het jeugddomein, waarbij de focus ligt op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen van 0-18 jaar, door middel van samenwerking met ouders en andere professionals. Deze opleiding bereidt studenten voor op functies binnen het onderwijs en de kinderopvang, waar ze in staat zijn om adequate ondersteuning en begeleiding te bieden aan kinderen en jongeren.

Vanuit visie en vakkennis helpt de pedagogisch educatief professional kinderen en jongeren zich optimaal te ontwikkelen. Het opbouwen van een sterke pedagogische relatie vormt hiervoor de basis. De professional maakt gebruik van passende observatie-, gespreks- en interactievaardigheden. In de opleiding wordt ingezet op persoonlijke ontwikkeling, door middel van een pedagogisch, didactisch en gedifferentieerd aanbod, rekening houdend met de interculturele diversiteit van de doelgroep.

Naast het directe contact met kinderen en jongeren wordt de Ad PEP afgestudeerde op meerdere niveaus in de organisatie ingezet ten behoeve van de professionele versterking van medewerkers en het team. Tevens coacht deze professional collega's in het werken met kinderen en jongeren en gaat deze in gesprek met ouders om hen te informeren, te adviseren en te ondersteunen bij vragen rondom de ontwikkeling en opvoeding. Daarnaast kan de pedagogisch educatief professional met kennis over andere culturen wisselen van perspectief.

3.1. DIDACTISCH CONCEPT

“Assessment as learning” is de centrale visie op leren binnen de Ad PEP. Het is belangrijk dat studenten continu informatie verzamelen en interpreteren over zowel het leerproces als de prestaties. Hierdoor komen zij te weten in welke mate zij vooruitgang boeken en hoe ver zij staan binnen het ontwikkeltraject. Het is onder andere aan de docenten, peers en experts uit het werkveld om hier continu feedback op te geven. “Assessment as learning” helpt studenten om een reflectieve en onderzoekende houding aan te nemen, waardoor zij hun eigen ontwikkeling kunnen sturen.

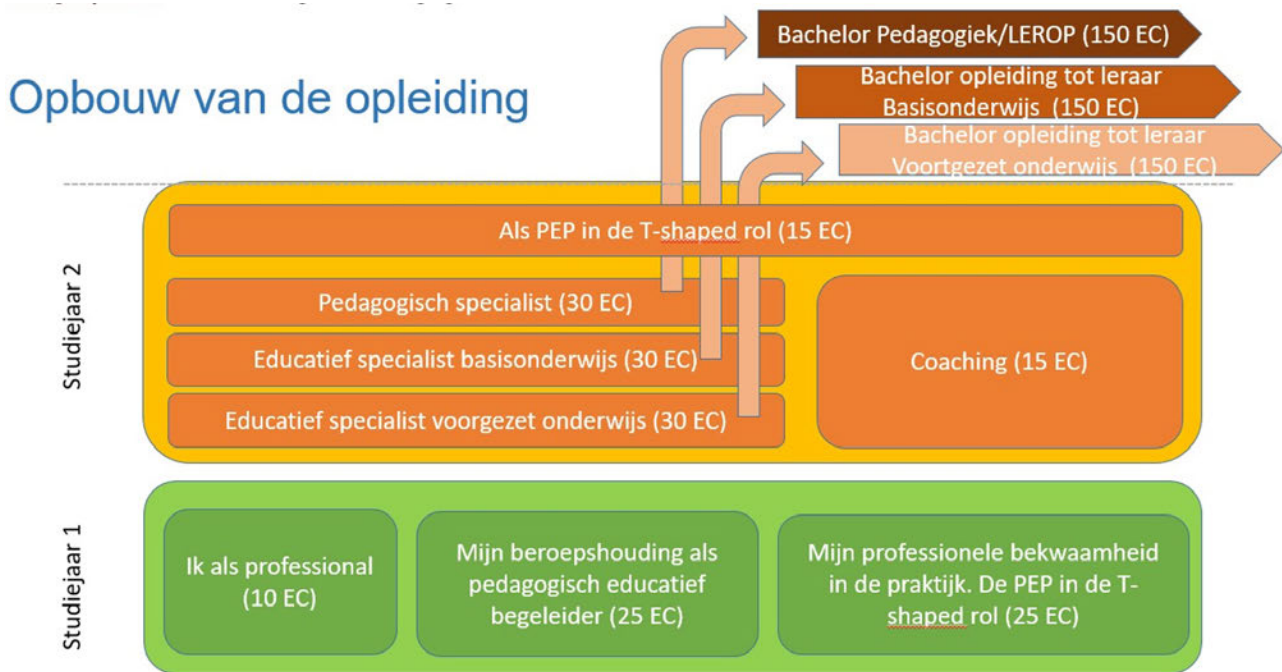
3.2. PROGRAMMA AD PEP

Tijdens de opleiding leert de student tenminste 16 uur per week op een werkplek. De opleiding bestaat uit 6 blokken, 3 per leerjaar (zie afbeelding 1). Het programma bestaat uit een geheel van eenheden van leeruitkomsten, onderwijsactiviteiten en toetsing. In het eerste jaar wordt tijdens de drie blokken de inhoudelijke basis gelegd. In het tweede jaar werkt de student in alle drie de blokken aan verbreding en verdieping op de rollen van ‘pedagogisch en educatief begeleider’, ‘de coach’ en de ‘T-shaped professional’. In het eerste blok van jaar 2 kan de student kiezen voor de keuzerichtingen Educatief specialist basisonderwijs, Educatief specialist voortgezet onderwijs of Pedagogisch specialist. Hieronder worden de keuzerichtingen toegelicht:

KEUZERICHTINGEN

- De keuzerichting Educatief specialist basisonderwijs bereidt studenten voor op een functie als leraarondersteuner in primair of speciaal onderwijs. Dit is een cruciale rol voor het aanpakken van het lerarentekort door ondersteuning en taakovername.
- De keuzerichting Educatief specialist voortgezet onderwijs bereidt studenten voor op tot leraarondersteuner in het voortgezet (speciaal) onderwijs. Dit is een cruciale rol voor het aanpakken van het lerarentekort door ondersteuning en taakovername.
- De keuzerichting Pedagogisch specialist bereidt studenten voor op functies zoals pedagogisch coach of pedagogisch beleidsmedewerker.

De doorstroommogelijkheden na de Ad worden beschreven in de Fontys Onderwijs- en Examenregelingen (OER)¹.

Afbeelding 1: Opbouw van de opleiding (LEROP= lerarenopleiding Pedagogiek)

4. DOELGROEP VAN DE OPLEIDING EN NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN

De doelgroep betreft:

- mbo verwante studenten op niveau 4
- mbo niet-verwante studenten op niveau 4
- studenten met een havo/vwo-achtergrond die snel op praktijkgerichte wijze de arbeidsmarkt willen betreden binnen het pedagogische of educatieve domein. We richten ons hierbij vooral op potentiële studenten die de stap naar de bachelor te groot vinden of een vierjarige opleiding te lang vinden.
- studenten die vanuit de bacheloropleidingen *Pedagogiek*, *Leraar Basisonderwijs* of *Leraar Voortgezet Onderwijs* uitvallen en graag hun traject willen voortzetten op Ad-niveau. Op deze wijze blijven deze studenten behouden voor de pedagogische² of educatieve sector³, waar de personeelstekorten enorm groot zijn.

Voor deze opleiding gelden geen nadere vooropleidingseisen.

5. BEROEPS-/ARBEIDSMARKTPROFIEL AFGESTUDEERDEN

Complexe maatschappelijke problemen, zoals de grote werkdruk bij leraren, het groter wordende lerarentekort⁴, de toenemende kansengelijkheid in de samenleving⁵, het personeelstekort in de kinderopvang⁶ en de nood om kinderen die het nodig hebben (extra) passende ondersteuning te bieden⁷ vragen om oplossingen. Pedagogisch educatief professionals kunnen hier een rol in spelen. Zij kunnen als leraarondersteuner taken van leraren overnemen, zodat het onderwijs anders georganiseerd kan worden en leraren meer focus aan kunnen brengen (bijlage 1). Daarnaast kunnen de pedagogisch educatief professionals bijdragen aan verdere professionalisering van medewerkers binnen de kinderopvang en als brugfunctionaris verschillende belanghebbenden samenbrengen⁸.

De afgestudeerde van de Ad PEP versterkt de pedagogisch educatieve leefomgeving van opgroeiende kinderen en jongeren, zodat zij in een wereld van toenemende kansengelijkheid alle kansen krijgen om veilig en gezond op te groeien. De door Fontys opgeleide pedagogisch educatief professionals kunnen functioneren op het snijvlak van onderwijs, opvang, zorg en welzijn, en vanuit een integrale benadering passende ondersteuning bieden én bestaande werkwijzen uit het werkveld aanpassen aan de context van de dagelijkse beroepspraktijk⁹.

2 Stabiel beeld in personeelstekorten kinderopvang, [Brancheorganisatie Kinderopvang](#).

3 Voion: Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo, en mbo 2021, 9 december 2021, p. 7 en 10 [trendrapportage-arbeidsmarkt-leraren-po-vo-en-mbo-2021.pdf](#) (voion.nl)

4 Voion: Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo, en mbo 2021, 9 december 2021, p. 7 en 10. [Trendrapportage-arbeidsmarkt-leraren-po-vo-en-mbo-2021.pdf](#).

5 Onderwijsinspectie, kansengelijkheid groeit, [Inspectie van het onderwijs](#)

6 Stabiel beeld in personeelstekorten kinderopvang, [Brancheorganisatie Kinderopvang](#).

7 Inspectie van het Onderwijs, februari 2023, p. 6 [pdf](#) (overheid.nl)

8 Pact voor Kindcentra. p. 16. Geraadpleegd op 21 maart 2024 ([pactvoorkindcentra.nl](#)).

9 Vereniging hogescholen, februari 2023, p. 16 en 17. Associate degree Pedagogisch Educatief Professional ([vereniginghogescholen.nl](#)).

De pedagogisch educatief professional:

- biedt ondersteuning aan collega's en opvoeders bij het leren & ontwikkelen van kinderen en jongeren binnen een veilig pedagogisch klimaat en een rijke (speel)leeromgeving;
- coacht & begeleidt opvoeders en collega's bij vragen rondom de opvoeding en ontwikkeling;
- is een verbinder in de samenwerking binnen de eigen organisatie en met andere organisaties;
- werkt onderzoekend en innovatief bij het vinden van oplossingen voor praktische problemen door bestaande werkwijzen, die gebruikt worden in het werkveld, aan te passen aan de context van dagelijkse beroepspraktijk⁹.

Door de brede opleiding kan deze professional binnen een scala aan beroepen werkzaam zijn op het snijvlak van de sociale en educatieve sector, te weten:

- gespecialiseerd pedagogisch (educatief) medewerker
- pedagogisch coach
- pedagogisch beleidsmedewerker
- lerarenondersteuner PO/ VO/ (V)SO of leerlingbegeleider
- pedagogisch begeleider gehandicaptenzorg/ jeugdzorg
- ambulante medewerker C
- activiteitencoördinator
- VVE-coach (Voor- en vroegschoolse educatie)
- opvoedingsondersteuner
- brugfunctionaris
- coördinator doorgaande lijn/ 3&4-jarigen opvang⁹

6. ANALYSE VERWANT (TOEKOMSTIG) AANBOD

Er is onderzoek gedaan naar opleidingen verwant aan de Ad PEP voor deze aanvraag (bijlage 2). Sterk verwante opleidingen zijn andere Ad PEP opleidingen en de Ad Didactische Educatief Professional (Ad DEP). Zijdelings verwante opleidingen, zoals de Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs (Ad EPB) en meerdere Ad's Onderwijsondersteuner, richten zich op educatieve beroepen, terwijl de Ad PEP ook de sociale sector omvat. De focus ligt op de vergelijking met voltijd Ad PEP opleidingen. In tabel 1 is een verdrievoudiging te zien van het aantal voltijdstudenten Ad PEP in de afgelopen 5 jaar. Er is geen aanbod van een voltijd Ad PEP in Zuid-Nederland.

VORM	INSTELLING	GEMEENTE	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Voltijd	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar	Amsterdam	11	25	25	19	21	24
	Saxion Hogeschool	Enschede/ Deventer	0	0	0	0	0	67
	Hogeschool Rotterdam	Rotterdam	53	51	77	70	80	90
Eindtotaal			64	76	102	89	101	181

Tabel 1: Eerstejaars inschrijvingen Ad PEP voltijd (Bron: DUO, maart 2024)

7. GESCHATTE INSTROOM IN DE NIEUWE VARIANT

In januari en februari 2024 heeft er een instroomonderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek bestond uit een online vragenlijst uitgezet onder mbo-studenten en leerlingen van het voortgezet onderwijs in de regio Den Bosch, Eindhoven, Sittard en Tilburg. Deze vragenlijst bevatte vragen over de achtergrond van de respondenten, de aantrekkelijkheid van de Ad PEP voor deze respondenten en de voorkeur voor lesplaats. De vragenlijst is opgenomen als bijlage 3. Het instroomonderzoek is terug te vinden in bijlage 2. Op basis van de bronnen vermeld in het instroomonderzoek is een instroomprognose opgesteld voor een voltijd Ad PEP bij Fontys (bijlage 4 brondata-instroomonderzoek).

Op basis van de eerdergenoemde bronnen is een instroomprognose opgesteld voor de voltijddopleiding Ad PEP bij Fontys. Gezien de vergelijkbare opleidingen die door andere instellingen worden aangeboden, zoals de voltijddopleiding Ad PEP bij Saxion, wordt een solide instroom verwacht. De instroomprognose is als volgt samengesteld:

- havo, vwo en gymnasium-scholieren die de opleiding overwegen: 85 personen. Hiervan hebben 71 personen (84%) een voorkeur voor een voltijdvariant en 14 personen (16%) geven de voorkeur aan een deeltijdvariant.
- mbo-4 studenten die de opleiding overwegen: 49 personen. Hiervan hebben 35 personen (71%) een voorkeur voor een voltijdvariant en 14 personen (29%) geven de voorkeur aan een deeltijdvariant.
- hbo studenten die de opleiding overwegen en direct willen doorstuderen: 8 personen. Hiervan hebben 5 personen (62%) een voorkeur voor de voltijdvariant en 3 personen (38%) geven de voorkeur aan een deeltijdvariant.
- overige respondenten: 6 personen. Hiervan geven 2 personen de voorkeur aan een voltijdvariant.

Dit resulteert in een totale verwachte instroom van 113 studenten per jaar voor de voltijdvariant. De verwachte verdeling over de locaties is als volgt:

- 19% (22 studenten) voor Den Bosch
- 25% (28 studenten) voor Tilburg
- 26% (29 studenten) voor Sittard
- 30% (34 studenten) voor Eindhoven

Opbouw voltijd instroom in de komende 5 jaar

Bij het bekijken van de instroom in de komende 5 jaar voor de voltijdvariant, blijkt dat vergelijkbare opleidingen bij Hogeschool IPABO in Amsterdam, Saxion Hogeschool in Enschede en Hogeschool Rotterdam in Rotterdam respectievelijk 11, 67 en 53 studenten aantrekken. Een instroom van 113 studenten verdeeld over vier locaties lijkt daarom realistisch. Wij houden echter rekening met een opstartperiode, totdat het volledige potentieel kan worden bereikt. Wij gaan daarom uit van een start met 87 deelnemers in studiejaar 2025-2026 (tabel 2), gevolgd door een jaarlijkse groei.

De verwachte instroom voor de eerste 5 jaar, verdeeld naar locatie, zal als volgt zijn:

LOCATIE	JAAR 1	JAAR 2	JAAR 3	JAAR 4	JAAR 5
Den Bosch	18	19	20	21	22
Tilburg	22	23	25	26	28
Sittard	22	23	25	26	29
Eindhoven	25	27	29	32	24

Tabel 2: De verwachte instroom voor de eerste 5 jaar, verdeeld naar locatie

Daadwerkelijke instroom kan hoger uitvallen

Er wordt verwacht dat de huidige prognose aan de conservatieve kant is en dat de daadwerkelijke instroom mogelijk hoger zal uitvallen om de volgende redenen:

- Niet de gehele vo- en mbo-populatie in relevante vooropleidingen is bevroegd. Het is waarschijnlijk dat er meer vo- en mbo-studenten zijn die interesse hebben in de Ad PEP. Echter, het is mogelijk dat niet alle respondenten die in de enquête hebben aangegeven de Ad PEP te overwegen, daadwerkelijk voor deze opleiding zullen kiezen.
- Daarnaast wordt verwacht dat studenten die uitvallen aan verwante bachelors zullen kiezen voor de voltijdvariant in plaats van het deeltijdaanbod op de lesplaatsen. Dit is gebaseerd op de gesprekken met onderwijsmanagers waarvan het verslag te lezen is in bijlage 5.
- Tot slot zijn er veel scholieren die zich oriënteren in een bepaalde stad. De verwachting is dat, als er aanbod is in de lesplaats van hun voorkeur, er mogelijk extra studenten bij zullen komen.

Deze factoren kunnen bijdragen aan een hogere instroom dan momenteel wordt voorspeld.

8. ONDERBOUWING VAN DE ARBEIDSMARKTBEHOEFTE

In 2017 heeft Fontys bij de CDHO een aanvraag ingediend voor een deeltijdopleiding Ad PEP in de leslocaties Tilburg, Eindhoven en Den Bosch en voor een voltijdvariant in de leslocatie Eindhoven. Er is destijds geconstateerd dat er voldoende arbeidsmarktbehoefte en ruimte in het landelijk aanbod was voor het aanbieden van een deeltijdvariant. Voor de voltijdvariant was de conclusie dat de arbeidsmarktbehoefte niet was aangetoond omdat er met name sprake was van upgradering, het was nog niet duidelijk of het stimuleringsbeleid van het ministerie van SZW zou leiden tot nieuwe banen in de Kinderopvang op Ad-niveau. Tevens constateerde de commissie dat de ruimte in het landelijke aanbod niet was aangetoond (bijlage 6).

De kinderopvang kent nog steeds tekorten. Daarom onderneemt de minister samen met de sector aanvullende acties om de personeelstekorten en wachttijden tegen te gaan. Daarbij gaat de minister verder op de drie sporen: nieuwe medewerkers aantrekken, huidige medewerkers behouden en meer uren werken stimuleren¹⁰.

Inmiddels is er nieuw overheidsbeleid ten aanzien van de kinderopvang. In het 'Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB' staat dat de stelselherziening kinderopvang (bijna gratis voor werkende ouders en overheveling naar instellingen) wordt doorgezet¹¹. Prognoses van de Brancheorganisatie voor Kinderopvang wijzen uit dat bij dit beleid de arbeidsmarktbehoefte in de kinderopvang in 2032 zal zijn verdriedubbeld. Ook binnen het onderwijs zijn de prognoses gunstig. Het Arbeidsmarktplatform Primair Onderwijs constateert een verandering in de personeelssamenstelling binnen het primair onderwijs. Tussen 2018 en 2022 is het onderwijsondersteunend

10 Rijksoverheid. Nieuwe acties tegen personeelstekorten kinderopvang, 2024. Nieuwe acties tegen personeelstekorten kinderopvang | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl

11 Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB, mei 2024, p. 3 Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB | Publicatie | Kabinetsformatie (kabinetsformatie2023.nl)

personeel met ongeveer 46 procent gestegen¹². Verder tonen onderzoeken van ROA en UWV aan dat er sprake is van een krappe tot zeer krappe arbeidsmarkt voor pedagogisch educatieve professionals. De resultaten van het werkgeversonderzoek bevestigen dit beeld.

8.1. ARBEIDSBEHOEFTE LANDELIJK

Om inzicht te krijgen in de relevante landelijke arbeidsmarkt voor de Ad PEP wordt in deze paragraaf informatie van het ROA, UWV en de Brancheorganisatie voor Kinderopvang gepresenteerd. Samenvattend kunnen we concluderen dat op basis van de cijfers van het ROA de arbeidsmarkt per beroepsgroep en opleidingstype varieert van (vrijwel) geen knelpunten tot grote knelpunten. Uit de cijfers van het UWV blijkt dat er sprake is van een (zeer) krappe arbeidsmarkt. De Brancheorganisatie voor de Kinderopvang ziet (afhankelijk van het uit te voeren beleid) een verdubbeling, dan wel een verdriedubbeling van de arbeidsmarktbehoefte in 2032.

8.1.1. ROA AIS

Het Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS) van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) biedt inzicht in de arbeidsmarktprognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen. De meest recente prognoses reiken tot 2028. Omdat de Ad PEP niet specifiek kan worden onderscheiden, zullen meerdere opleidingstypen en beroepsgroepen worden belicht om een duidelijker beeld te kunnen schetsen van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de Ad PEP.

OPLEIDINGSTYPE

Als relevante opleidingstypes hanteren we de bachelors maatschappelijk werk, sociaal pedagogisch werk, lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken, lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie en de bachelor onderwijskunde. Tot deze opleidingstypes worden door ROA specifieke opleidingen geclassificeerd die noemenswaardige inhoudelijke en beroepsmatige overeenkomsten en raakvlakken hebben met de Ad PEP.

In tabel 3 zien we de arbeidsmarktprognoses tot 2028 voor de hierboven genoemde opleidingstypes. ITKB staat voor Indicator Toekomstige Knelpunten naar Beroepsgroepen. Naarmate de waarde van de indicator lager is, zijn de verwachte knelpunten groter. Op basis van de verhouding tussen het verwachte aantal baanopeningen en schoolverlaters typeert het ROA het arbeidsmarktperspectief voor afgestudeerden van deze opleidingstypes, afhankelijk van het opleidingstype, van geen (maatschappelijk werk) tot groot (sociaal pedagogisch werk). ITA staat voor Indicator Toekomstige Arbeidsperspectieven, waar we spreken van slecht (maatschappelijk werk) tot goed (sociaal pedagogisch werk).

OPLEIDINGSTYPE	VARIABLE	INDICATOR	TYPERING
Bachelor - maatschappelijk werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028	1,2	geen
	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028	1,19	slecht
Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028	0,93	groot
	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028	0,9	goed
Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028	1,08	vrijwel geen
	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028	1,08	matig
Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028	1,02	enige
	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028	1,02	redelijk
Bachelor - onderwijskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028	1,13	vrijwel geen
	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028	1,13	matig

Tabel 3: Arbeidsmarktprognoses tot 2028 naar opleidingstype (ROA AIS, geraadpleegd mei 2024)

BEROEPSGROEPEN

Als relevante beroepsgroepen in ROA-AIS hanteren we docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs, leerkrachten basisonderwijs, onderwijskundigen en overige docenten, leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten, beleidsadviseurs en docenten algemene vakken secundair onderwijs. Deze beroepsgroepen hebben de meeste raakvlakken met het profiel van de opleiding.

Tabel 4 toont de arbeidsmarktprognoses tot 2028 voor deze beroepsgroepen. We zien in tabel 4 dat er voor de docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs en de onderwijskundigen en overige docenten vrijwel geen knelpunten worden verwacht in de toekomstige personeelsvoorziening tot 2028. Voor de docenten algemene vakken secundair onderwijs worden enige knelpunten verwacht. Voor de beroepsgroep Leraar basisonderwijs (Pabo) worden knelpunten verwacht, eveneens voor leidsters kinderopvang, onderwijsassistenten en beleidsadviseurs, dit zijn beroepsgroepen waarin de Ad PEP opgeleide professional een belangrijke rol kan vervullen.

¹² Arbeidsmarktplatform Primair Onderwijs, Arbeidsmarktanalyse primair onderwijs, 2023, p. 6 [Arbeidsmarktanalyse-primair-onderwijs-2023.pdf \(arbeidsmarktplatformpo.nl\)](#)

8.1.2. UWV SPANNINGSINDICATOR RELEVANTE BEROEPSGROEPEN

BEROEPSGROEP	VARIABELE	AANTAL	INDICATOR	TYPERING
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	- 300		laag
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	7000		gemiddeld
	verwachte baanopeningen tot 2028	7000		gemiddeld
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,906	vrijwel geen
Leerkrachten basisonderwijs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	3500		gemiddeld
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	16800		laag
	verwachte baanopeningen tot 2028	20200		laag
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,884	groot
Onderwijskundigen en overige docenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	-400		gemiddeld
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	13800		gemiddeld
	verwachte baanopeningen tot 2028	13800		laag
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,919	vrijwel geen
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	31700		erg hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	19800		laag
	verwachte baanopeningen tot 2028	51500		gemiddeld
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,882	groot
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	8600		hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	10800		laag
	verwachte baanopeningen tot 2028	19500		gemiddeld
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,879	groot
Docenten algemene vakken secundair onderwijs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	1900		gemiddeld
	verwachte vervangingsvraag tot 2028	12700		laag
	verwachte baanopeningen tot 2028	14600		laag
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2028		0,896	enige

Tabel 4: Arbeidsmarktprognoses tot 2028 naar beroepen (ROA AIS, geraadpleegd mei 2024)

Aan de hand van de Spanningsindicator van het UWV kijken we naar de verhouding tussen vraag en aanbod bij de relevante beroepsgroepen voor de Ad PEP.

Tabel 5 toont de landelijk spanningswaarden voor de relevante beroepen uit de beroepsklasse pedagogische beroepen; leerkrachten basisonderwijs, leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten, docenten algemeen secundair onderwijs en docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs. De arbeidsmarkt voor de eerste drie beroepsgroepen wordt getypeerd als zeer krap. De arbeidsmarkt voor de docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs is krap. De beroepsgroepen sluiten direct aan op de beroepen waar de Ad PEP voor opleidt.

8.1.3. BRANCHEORGANISATIE VOOR KINDEROPVANG

BEROEPSGROEP	Q3-2022	Q4-2022	Q1-2023	Q2-2023	Q3-2023	Q4-2023
Leerkrachten	5,11 (zeer krap)	7,75 (zeer krap)	10,19 (zeer krap)	13,12 (zeer krap)	5,95 (zeer krap)	8,81 (zeer krap)
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	5,14 (zeer krap)	6,52 (zeer krap)	5,89 (zeer krap)	6,89 (zeer krap)	4,81 (zeer krap)	5,01 (zeer krap)
Docenten algemeen secundaire onderwijs	3,54 (krap)	5,04 (zeer krap)	7,41 (zeer krap)	11,57 (zeer krap)	4,92 (zeer krap)	5,63 (zeer krap)
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	2,25 (krap)	2,33 (krap)	2,31 (krap)	3,27 (krap)	2,06 (krap)	2,33 (krap)

Tabel 5: Spanningsindicatoren relevante beroepsgroepen, landelijk (UWV, mei 2024)

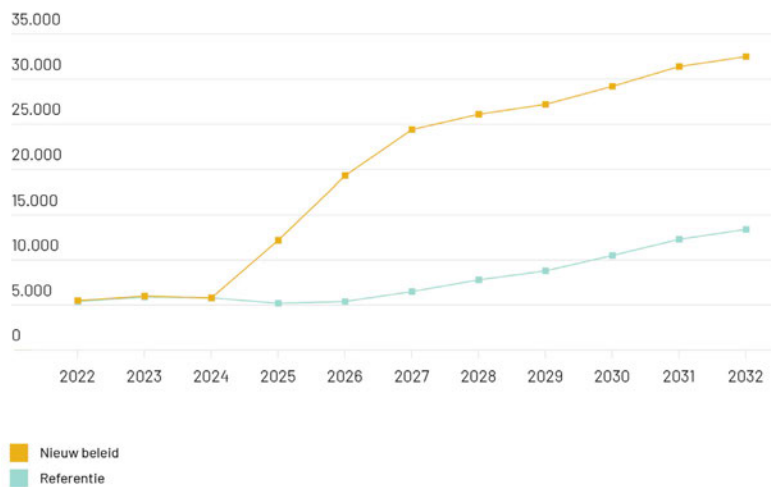
Voor de kinderopvang in het algemeen is onderzoek gedaan door de Brancheorganisatie Kinderopvang, zij geven het volgende aan: "Sinds 2021 lopen de tekorten aan kinderopvangmedewerkers snel op. Eind 2021 waren er ruim 4000 vacatures, een jaar later waren dat er al bijna 7000. Als de kinderopvang bijna gratis wordt zal de vraag sterk toenemen, en het personeelstekort dus ook. Arbeidsmarktprognoses laten zien dat de tekorten de komende tien jaar onverminderd hoog blijven."¹³

In onderstaande figuur heeft de brancheorganisatie twee scenario's uitgewerkt voor het toekomstige arbeidsmarkttekort. Zonder nieuw overheidsbeleid blijft het tekort to ca. 2026 stabiel en stijgt daarna (referentie).

In het scenario van van bijna gratis kinderopvang (nieuw beleid) zal het tekort in 2032 verdriedubbelen naar 32.500. Zonder nieuw beleid zal het tekort in 2032 verdubbelen.

Arbeidsmarkttekort per scenario

Nederland, Personen

Figuur 1: Arbeidsmarkttekort scenario van <https://kinderopvang.nl/onderwerpen/arbeidsmarkt>

8.2. ARBEIDSBEHOEFTE REGIONAAL

Waar de landelijke arbeidsmarktbehoefte een globaal beeld geeft over de staat van de beroepsgroepen en de arbeidsmarkt, is het van belang om nog verder in te zoomen op de regionale arbeidsmarktbehoefte. Hiervoor is de UWV Spanningsindicator geraadpleegd. Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd onder regionale werkgevers.

8.2.1. UWV SPANNINGSINDICATOR

Het verzorgingsgebied van de Ad PEP bestaat uit de provincies Noord-Brabant en Limburg. In de UWV Spanningsindicator is in alle regio's van deze provincies gekeken naar de relevante beroepen uit de beroepsklasse pedagogische beroepen; leerkrachten basisonderwijs, leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten, docenten algemeen secundair onderwijs en docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs. De resultaten zijn per provincie weergegeven in de tabellen 6 en 7.

Voor alle regio's in de provincie Noord-Brabant wordt de arbeidsmarkt gekenmerkt als krap tot zeer krap. Voor de provincie Limburg kenmerkt de arbeidsmarkt zich over het algemeen als krap. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor enkele regio's / beroepsgroepen in Limburg in de UWV Spanningsindicator geen gegevens voorhanden waren.

BEROEPSGROEP	ARBEIDSREGIO	Q3-2022	Q4-2022	Q1-2023	Q2-2023	Q3-2023	Q4-2023
Leerkrachten basisonderwijs	Helmond - De Peel	-	-	-	-	-	-
	Midden - Brabant	2,22 (krap)	3,46 (krap)	4,49 (zeer krap)	4,34 (zeer krap)	4,31 (zeer krap)	3,94 (krap)
	Noord-Oost Brabant	1,89 (krap)	2,94 (krap)	8,67 (zeer krap)	7,84 (zeer krap)	2,33 (krap)	3,76 (krap)
	West-Brabant	2,53 (krap)	7,9 (zeer krap)	7,96 (zeer krap)	4,95 (zeer krap)	4,15 (zeer krap)	3,96 (krap)
	Zuid-Oost Brabant	3,45 (krap)	2,94 (krap)	7,04 (zeer krap)	6,58 (zeer krap)	5,66 (zeer krap)	5,99 (zeer krap)
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	Helmond - De Peel	4,87 (zeer krap)	4,31 (zeer krap)	6,2 (zeer krap)	5,47 (zeer krap)	4,34 (zeer krap)	3,01 (krap)
	Midden - Brabant	3,01 (krap)	5,85 (zeer krap)	4,67 (zeer krap)	4,9 (zeer krap)	3,81 (krap)	3,51 (krap)
	Noord-Oost Brabant	5,24 (zeer krap)	6,27 (zeer krap)	8,74 (zeer krap)	12,37 (zeer krap)	7,67 (zeer krap)	5,84 (zeer krap)
	West-Brabant	4,91 (zeer krap)	6,89 (zeer krap)	4,56 (zeer krap)	4,14 (zeer krap)	4,01 (zeer krap)	3,34 (krap)
	Zuid-Oost Brabant	6,05 (zeer krap)	6,37 (zeer krap)	4,88 (zeer krap)	5,51 (zeer krap)	5,18 (zeer krap)	6,49 (zeer krap)
Docenten algemeen secundair onderwijs	Helmond - De Peel	7,92 (zeer krap)	5,91 (zeer krap)	4,53 (zeer krap)	12,64 (zeer krap)	9,77 (zeer krap)	6,99 (zeer krap)
	Midden - Brabant	2,45 (krap)	3,76 (krap)	4,07 (zeer krap)	7,6 (zeer krap)	4,19 (zeer krap)	3,93 (krap)
	Noord-Oost Brabant	5,58 (zeer krap)	6,11 (zeer krap)	7,9 (zeer krap)	16 (zeer krap)	4,7 (zeer krap)	4,69 (zeer krap)
	West-Brabant	4,84 (zeer krap)	4,94 (zeer krap)	3,8 (krap)	7,56 (zeer krap)	6,84 (zeer krap)	6,39 (zeer krap)
	Zuid-Oost Brabant	5,9 (zeer krap)	5,81 (zeer krap)	8,69 (zeer krap)	16 (zeer krap)	3,7 (zeer krap)	4,08 (zeer krap)
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	Helmond - De Peel	-	-	-	-	-	-
	Midden - Brabant	1,42 (gemiddeld)	-	-	2,67 (krap)	1,45 (gemiddeld)	1,8 (krap)
	Noord-Oost Brabant	4,67 (zeer krap)	2,6 (krap)	-	2,56 (krap)	3,11 (krap)	4,12 (zeer krap)
	West-Brabant	1,07 (gemiddeld)	2,41 (krap)	1,77 (krap)	2,53 (krap)	2,41 (krap)	2,98 (krap)
	Zuid-Oost Brabant	7,3 (zeer krap)	4 (zeer krap)	3,29 (krap)	3,38 (krap)	1,74 (krap)	1,2 (gemiddeld)

Tabel 6: Spanningsindicatoren relevante beroepsgroepen, Noord-Brabant (UWV, mei 2024)

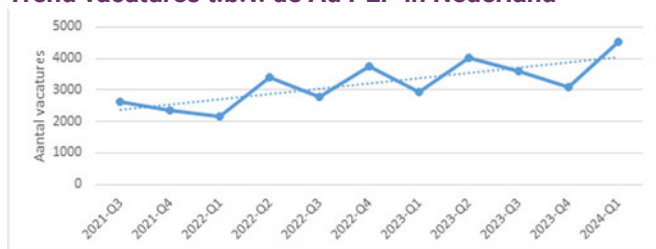
BEROEPSGROEP	ARBEIDSREGIO	Q3-2022	Q4-2022	Q1-2023	Q2-2023	Q3-2023	Q4-2023
Leerkrachten basisonderwijs	Midden-Limburg	-	-	-	-	-	-
	Noord-Limburg	-	-	-	-	2,71 (krap)	-
	Zuid-Limburg	1,94 (krap)	2,6 (krap)	4,74 (zeer krap)	3,58 (krap)	3,44 (krap)	1,88 (krap)
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	Midden-Limburg	1,9 (krap)	1,6 (krap)	2,97 (krap)	4,81 (zeer krap)	1,59 (krap)	1,37 (gemiddeld)
	Noord-Limburg	1,92 (krap)	3,41 (krap)	4,26 (zeer krap)	3,76 (krap)	1,87 (krap)	1,77 (krap)
	Zuid-Limburg	2,34 (krap)	2,24 (krap)	1,49 (gemiddeld)	1,94 (krap)	1,69 (krap)	0,92 (gemiddeld)
Docenten algemeen secundaire onderwijs	Midden-Limburg	1,42 (krap)	-	-	6,01 (zeer krap)	2,76 (krap)	1,44 (gemiddeld)
	Noord-Limburg	1,53 (krap)	2,76 (krap)	-	7,17 (zeer krap)	2,66 (krap)	-
	Zuid-Limburg	2,01 (krap)	2,31 (krap)	5,7 (zeer krap)	9,07 (zeer krap)	4,66 (zeer krap)	3,26 (krap)
Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	Midden-Limburg	-	-	-	-	-	-
	Noord-Limburg	-	-	-	-	-	-
	Zuid-Limburg	1,22 (gemiddeld)	2,23 (krap)	-	4,48 (zeer krap)	2,3 (krap)	-

Tabel 7: Spanningsindicatoren relevante beroepsgroepen, Limburg (UWV, mei 2024)

8.2.2. JOBFEED

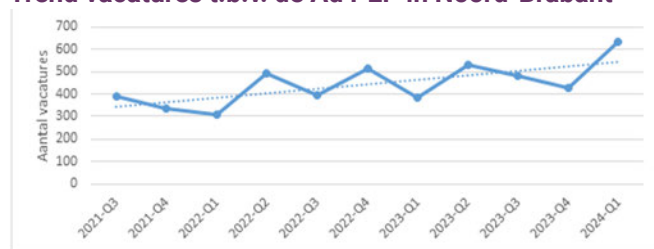
In Jobfeed is een analyse uitgevoerd van openstaande vacatures voor relevante beroepen voor de Ad PEP afgestudeerden. De Jobfeed data en bijbehorende rapportage zijn toegevoegd in bijlagen 7 en 8. De data betreffen de periode van kwartaal 3 2021 tot en met kwartaal 1 2024, voor Nederland, Noord-Brabant en Limburg. Uit deze data blijkt dat in Nederland in de betreffende periode per kwartaal minimaal 2.161 vacatures (in kwartaal 1 2022) en maximaal 4.540 vacatures (in kwartaal 1 2024) voor relevante beroepen voor afgestudeerden van de Ad PEP geplaatst zijn. Omdat het aantal vacatures per kwartaal fluctueert, is het aantal vacatures in de tijd uitgezet in onderstaande grafieken (doorgetrokken lijn) en voorzien van een trendlijn (stippellijn). Hieruit blijkt dat er sprake is van een groeiend aantal vacatures in de betreffende periode in Nederland. Dit geldt ook voor Noord-Brabant en Limburg (zie figuur 2-4).

Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Nederland

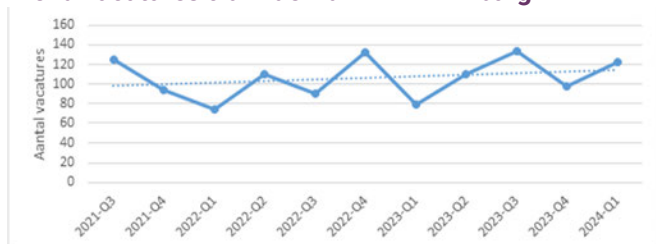
Figuur 2: Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Nederland

Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Noord-Brabant

Figuur 3: Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Noord-Brabant

Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Limburg

Figuur 4: Trend vacatures t.b.v. de Ad PEP in Limburg

8.2.3. WERKVELDONDERZOEK

In het voorjaar van 2024 is een werkgeversvragenlijst uitgezet door Fontys Hogeschool bij organisaties in de regio die als potentiële werkgevers van Ad PEP afgestudeerden gezien worden. De vragenlijst is als bijlage 9 opgenomen. In totaal hebben 59 respondenten van verschillende organisaties met zeggenschap of beslissingsbevoegdheid met betrekking tot professionalisering van medewerkers de vragenlijst ingevuld. De brondata zijn opgenomen in bijlage 10. Het volledige werkgeversonderzoek is opgenomen als bijlage 11. In dit onderzoek is specifiek gevraagd naar de behoefte aan nieuwe medewerkers in het kader van uitbreiding of vervanging. Omdat de studenten van de deeltijdvariant Ad PEP bij Fontys al een relevante werkplek hebben, kan de vraag naar nieuwe of vervangende medewerkers alleen worden ingevuld door toekomstige afgestudeerden van de voltijdopleiding. De voltijdopleiding biedt de mogelijkheid om potentials zonder werkervaring in de regio op te leiden.

In totaal geeft 64% van de respondenten aan dat zij zeker of misschien behoefte hebben aan nieuwe medewerkers met een Ad PEP opleiding binnen nu en drie jaar. 17% heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan deze nieuwe medewerkers binnen nu en drie jaar.

ANTWOORD	AANTAL	%
Ja, zeker	13	22%
Ja, misschien	25	42%
Nee	10	17%
Weet ik niet	11	19%
Eindtotaal	59	100%

Tabel 8: behoefte aan nieuwe medewerkers

Als we kijken naar de verschillen in de behoefte aan nieuwe medewerkers tussen de branches, valt het op dat in de kinderopvang geen enkele respondent "nee" heeft geantwoord op deze vraag. 75% van de respondenten geeft een van de twee "Ja"-gerelateerde antwoorden. In het onderwijs is dat 63%.

De respondenten die met "ja, zeker" of "ja, misschien" aangaven behoefte te hebben aan nieuw personeel, is gevraagd

ANTWOORD	BRANCHE ONDERWIJS		BRANCHE KINDEROPVANG		BRANCHE OVERIG	
	AANTAL	%	AANTAL	%	AANTAL	%
Ja, zeker	10	21%	2	25%	1	33%
Ja, misschien	20	42%	4	50%	1	33%
Nee	9	19%		0%	1	33%
Weet ik niet	9	19%	2	25%		
Eindtotaal	48	100%	8	100%	3	100%

Tabel 9: behoefte per branche

een inschatting te maken om hoeveel nieuwe medewerkers het per jaar gaat. Hierbij konden de respondenten een minimum- en maximaantal aangeven. De resultaten zijn weergegeven in tabel 10.

De resultaten laten zien dat werkgevers in de regio's waar Fontys actief is behoefte hebben aan nieuwe medewerkers

MATE VAN BEHOEFTE AAN NIEUWE MEDEWERKERS	MINIMAAL	MAXIMAAL
Ja, zeker	66	88
Ja, misschien	41	109
Totaal	107	197

Tabel 10: mate van behoefte aan nieuwe medewerkers per jaar, in relatie tot minimum- en maximaantallen

met een afgeronde Ad-PEP opleiding.

We hebben de werkveldbehoefte per regio bepaald met data uit de werkgeversenquête. De actieve regio's van organisaties zijn gekoppeld aan Fontys leslocaties om de behoefte per locatie te visualiseren. Organisaties actief in meerdere regio's zijn gelijk verdeeld over de leslocaties. De resultaten staan in tabel 11.

Op basis van dit onderzoek kunnen we concluderen dat er in alle vier van de aangevraagde locaties vraag is vanuit het

LOCATIE	MINIMAAL	MAXIMAAL
Tilburg	18	47
Eindhoven	33	79
Den Bosch	21	35
Sittard	35	36
Totaal	107	197

Tabel 11: behoefte aan nieuwe medewerkers per Fontys leslocatie

werkveld naar afgestudeerden van de Ad PEP.

9. NOODZAAK TOT START NIEUWE VARIANT

De voorgestelde introductie van de voltijd Ad PEP is gebaseerd op de groeiende vraag naar professionals in de pedagogisch educatieve sector. De opleiding richt zich op maatschappelijke vraagstukken in onderwijs, opvang, zorg en welzijn. Met nadruk op de krapte op de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep en de groeiende belangstelling vanuit mbo en vo voor de voltijd Ad PEP, voorziet de opleiding in een duidelijke behoefte in de regio. Door rekening te houden met de actuele vraag van zowel de arbeidsmarkt als potentiële studenten, die niet wensen te kiezen voor een deeltijdopleiding, positioneert Fontys zich als een innovatieve speler die meegaat in de veranderende dynamiek van het educatieve werkveld. De voorgestelde opleiding sluit aan bij de bredere strategische doelen van Fontys, waarbij de focus ligt op talentontwikkeling en het bieden van relevante, toekomstgerichte opleidingen die een significante bijdrage leveren aan de samenleving. Fontys is de enige aanbieder van de Ad PEP in Zuid-Nederland en heeft een breed portfolio in de sectoren onderwijs en gedrag & maatschappij.

Waarom de voltijdvariant van deze opleiding?

Uit gesprekken met directeuren (bijlage 13) van verwante mbo-opleidingen blijkt dat een aanzienlijk deel van deze studenten de voorkeur geeft aan een voltijdvariant van de Ad PEP, omdat deze studenten:

- a) vanwege hun leeftijd en daarmee samenhangende beperkte werkervaring in de sector van het pedagogische educatieve domein liever leren binnen de veilige setting van de hogeschool, gecombineerd met een stage in de praktijk, in plaats van de deeltijd die een focus op leren op de eigen werkplek heeft;
- b) in hun vooropleiding nog minder geleerd hebben om zelf sturing te geven aan hun leerproces, waardoor deze groep studenten eerst nog binnen de veilige setting van de hogeschool wil leren hoe ze dit moeten doen, vóór ze meteen in de praktijk al regie moeten voeren over het leerproces, zoals bij de deeltijd het geval is. Onderzoek laat ook zien dat zelfsturend leren, ook wel zelfregulerend leren genoemd, aangeleerd moet worden¹⁴. Het is aannemelijk dat de ene groep studenten dit in de praktijk wil leren en dat een andere groep studenten hier op de onderwijsinstelling meer in ondersteund wil worden. Mogelijk is het zojuist beschrevene ook een verklaring van de beperkte instroom van havisten binnen de deeltijd Ad PEP.

De laatste jaren zien we de instroom in de Ad opleidingen veranderen van werkenden die in deeltijd studeren naar meer doorstromers vanuit het mbo die in voltijd studeren¹⁵. Verder blijkt uit onderzoek van SEO en Avans Academie dat de voltijd Ad ook wordt gevolgd door praktijkgerichte havisten, vwo'ers en uitvallers uit de hbo-bachelor. De instellingen zien deze groepen in aantal toenemen¹⁶.

10. AANSLUITING INSTELLINGSPROFIEL

Fontys is een brede hogeschool in Zuid-Nederland en verzorgt hoger beroepsonderwijs in vrijwel alle sectoren. Met zes vestigingsplaatsen verspreid over Brabant en Limburg zijn we sterk verankerd in de regio. Met ons opleidingsportfolio en onderzoek vervullen we een belangrijke schakel door vóór en met onze partners in het werkveld, bij te dragen aan de ontwikkelkracht van een vitale, inclusieve en duurzame samenleving. De sector onderwijs is van oudsher een belangrijk onderdeel van het Fontysportfolio met landelijk het grootste marktaandeel (juni 2024).

De unieke positie van Fontys in het zuiden van Nederland als enige aanbieder van de Ad PEP kenmerkt zich ten opzichte van andere onderwijsaanbieders in de regio door de sterke en brede inhoudelijke expertise van de opleidingen Pedagogiek, Lerarenopleidingen Basisonderwijs en Voortgezet Onderwijs. Samenwerking met partners uit het werkveld is binnen deze opleidingen sterk aanwezig. Zo werkt Fontys bijvoorbeeld binnen het *Partnerschap Opleiden in de School* (POS) en *Samen Opleiden voor het voortgezet onderwijs* samen met 45 schoolbesturen en 200 opleidingsscholen, verspreid over Brabant en Limburg. Het doel is: werken aan het samen opleiden, samen onderzoeken en samen professionaliseren. De lerarenopleidingen voortgezet onderwijs werken daarnaast samen met hun partners in de Brabantse Opleidingsschool, de Academische Opleidingsschool Limburg, Yuverta en Opleidingsschool mbo-docent Limburg (OMDL). Deze brede inhoudelijke professionaliteit, gekoppeld aan warme werkveldrelaties, versterkt de aantrekkelijkheid van het programma voor potentiële studenten en de arbeidsmarkt.

Voor de Ad PEP afgestudeerde is er naast baankansen binnen dit werkgebied op niveau 5 een breed aanbod aan mogelijkheden om door te studeren naar niveau 6. Andersom heeft een voltijd bachelorstudent, die vastloopt in de studie, met de Ad PEP alsnog de mogelijkheid om een hbo-diploma in de educatieve sector te behalen waardoor meer studenten behouden blijven voor het educatieve werkveld in de regio.

Andere aanbieders van opleidingen binnen de sector onderwijs in de regio zijn Avans en Pedagogische Hogeschool

14 Sins, P., *Zelfregulerend leren gaat niet vanzelf, maar hoe dan wel?* P. 57 Openbare les ██████████_V3.indd (hogeschoolrotterdam.nl)
15 Inspectie van het onderwijs. *De staat van het onderwijs 2022*, p. 186 *Rapport De Staat van het Onderwijs 2024 | Rapport | Inspectie van het onderwijs* (onderwijsinspectie.nl)

16 SEO & Avans Academie (2023). *Overzichtsstudie: De rol van de doelgroep bij de vorming van de Ad-opleidingen*. P. 49-50. 2023-138-De-rol-van-de-doelgroep-bij-de-vormgeving-van-Ad-opleidingen.pdf (seo.nl)

de Kempel. Deze hogescholen hebben de opleiding tot Leraar Basisonderwijs in hun aanbod. Zij bieden echter geen Pedagogiek en niet het brede portfolio aan lerarenopleidingen. Juist het complete aanbod van Fontys binnen deze vakgebieden aangeboden op vijf locaties in Brabant en Limburg maakt Fontys vakinhoudelijk en binnen het regionale werkveld een sterke speler. Fontys en Avans zijn beide brede hogescholen die met hun onderwijs impact willen maken op de samenleving. Bij Fontys ligt de nadruk sterker op onderwijs en opvoeding gezien het brede aanbod in deze vakgebieden.

Dit komt ook tot uiting in de kennisthema's waar Fontys zich op toelegt. Fontys organiseert multidisciplinair onderzoek rond zes maatschappelijke thema's, afgeleid van diverse agenda's. Het thema 'Toekomst van leren' richt zich op de ontwikkeling van de regionale bevolking, met lectoraten zoals 'Opvoeden voor de Toekomst' en 'Wendbare onderwijsprofessionals'. Deze lectoraten concentreren zich respectievelijk op een veilig opvoedklimaat en de impact van huidige ontwikkelingen op lerarenrollen. De strategie is beschreven in "Fontys for Society"¹⁷.

TRANSITIE EDUCATIE OPLEIDINGEN

Vanaf 2025 bundelt Fontys alle onderwijsopleidingen in het instituut Fontys Educatie. Hiermee wordt de onderlinge uitwisseling van kennis, mogelijkheden voor student en samenwerking met partners verder versterkt. Als grootste lerarenopleider van Nederland, speelt Fontys in op de groeiende vraag naar diverse leraren en de studentbehoefte aan flexibiliteit en maatwerk. Het programma¹⁸ streeft naar een nieuw opleidingsmodel voor meer en diverse onderwijsprofessionals. Studenten kunnen differentiëren in hun opleiding voor betere arbeidsmarktperspectieven, kennis meenemen naar andere studies, en specialiseren in vakken, doelgroepen of rollen. De voltijd Ad Pedagogisch Educatief Professional sluit aan bij deze totaalvisie op het leraarschap en alle (ondersteunende) functies die daarbij horen.

11. RIO- EN ISCED-INDELING¹⁹

RIO (sub)onderdeel: Onderwijs

ISCED-rubriek: 01 Onderwijs

12. AFSTEMMING

Zowel landelijk, regionaal als intern heeft er afstemming plaatsgevonden. De voltijdvariant van de Ad PEP wordt nog niet aangeboden in het zuiden van Nederland. Omdat Avans echter plannen heeft voor de ontwikkeling van een Ad PEP in Roosendaal is met deze instelling, zowel op bestuurlijk, als op directieniveau afgestemd. Verder zijn er gesprekken gevoerd met een viertal mbo-instellingen in de regio, zoals aangegeven in paragraaf 9. Hieronder de toelichting op wat de bevindingen zijn.

LANDELIJK

Tijdens de bijeenkomst van het Landelijk Domein Overleg Ad-opleidingen Zorg, Welzijn en Educatie is het voornemen gedeeld om te gaan starten met de aanvraag van de voltijdvariant van de Ad PEP (bijlage 14, p. 2).

REGIONALE AFSTEMMING

Avans Hogeschool

Op bestuurlijk niveau is aan de portfoliotafel met Avans - Fontys op 1 februari 2024 het voornemen om een nieuwe variant te starten gedeeld. Avans heeft toen aangegeven dat zij de ontwikkeling van een Ad PEP bij de Ad Academie in Roosendaal wil verkennen (bijlage 15).

Op directieniveau heeft op 4 april 2024 telefonisch afstemming plaatsgevonden tussen de directeur van Fontys Pedagogiek en de directeur van de Associate degrees Academie in Roosendaal. Tijdens dit overleg hebben de directeuren elkaar over en weer verder geïnformeerd over de plannen ten aanzien van Ad PEP. Gezamenlijk is geconstateerd dat er voldoende ruimte is in het regionale aanbod voor zowel een Ad PEP in Roosendaal, als voor het starten van een voltijdvariant bij Fontys. Avans bedient de regio's Zeeland en west Noord-Brabant en Fontys de regio's midden en oost Noord-Brabant en Limburg. Beiden instellingen vullen elkaar hierin mooi aan. Vanuit het werkveld is er een grote behoefte aan de afgestudeerden van de Ad PEP en bij potentials is er veel belangstelling voor deze opleiding. Daarbij is afgesproken elkaar te blijven informeren over ontwikkelingen (bijlage 16).

Zuyd Hogeschool

Fontys en Zuyd Hogeschool voeren gezamenlijk de opleiding Leraar Basisonderwijs in Sittard. Er is hierdoor sprake van intensieve samenwerking en reguliere afstemming met Zuyd Hogeschool en het educatieve werkveld in Zuid-Limburg. De opleiding is tevens betrokken bij het Transitieprogramma Educatieve Opleidingen (TEO) van Fontys.

¹⁷ [Fontys for Society 2021-2025](#) [Fontys For Society](#) | [Fontys](#)

¹⁸ [Onderwijs van de toekomst](#) | [Samen lerarentekort terugdringen](#) | [Fontys](#)

¹⁹ RIO is de vervanger van het Croho; de ISCED-indeling is optioneel

AFSTEMMING BINNEN DE ONDERWIJSINSTELLING

Binnen Fontys zijn de relevante stakeholders uitgebreid betrokken bij het opstellen van het aanvraagdossier. De betrokken belanghebbende partijen zijn de collega's van de Ad PEP in deeltijd, de bachelors Pedagogiek en Leraar Basisonderwijs en Voortgezet Onderwijs, de Centrale Medezeggenschapsraad, het programma Transitie Educatieve Opleidingen, de diensten Marketing, Communicatie & PR en Onderwijs en Onderzoek en het College van Bestuur. Alvorens er met de macrodoelmatigheidsaanvraag is gestart heeft er een QuickScan plaatsgevonden om intern deze ambitie groen licht te geven.

13. BRONNENLIJST

Arbeidsmarktplatform Primair Onderwijs (2023). *Arbeidsmarktanalyse primair onderwijs 2023*.

Opgehaald van: <https://arbeidsmarktplatformpo.nl/wp-content/uploads/2023/12/Arbeidsmarktanalyse-primair-onderwijs-2023.pdf>

Brancheorganisatie Kinderopvang (2024). *Arbeidsmarkt*.

Opgehaald van: <https://kinderopvang.nl/onderwerpen/arbeidsmarkt>

Brancheorganisatie Kinderopvang (2024). *Stabiel beeld in personeelstekorten kinderopvang*.

Opgehaald van: <https://kinderopvang.nl/nieuws/stabiel-beeld-in-personeelstekorten-kinderopvang>

Fontys Hogeschool (2020). *Fontys for Society 2021-2025: Strategisch plan*.

Opgehaald van: <http://www.fontys.nl/Over-Fontys/Fontys-for-Society.htm>

Fontys Hogeschool (2024). *Fontys Onderwijs- en Examenregelingen. OER Ad Pedagogisch Educatief Professioneel deeltijd 2023-2024*.

Opgehaald van: <https://oer.fontys.nl/2bb5db01-3e47-4645-bf00-23e6579dfbb4>

Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB (2024).

Opgehaald van: <https://www.kabinetformatie2023.nl/documenten/publicaties/2024/05/16/hoofdlijnenakkoord-tussen-de-fracties-van-pvv-vvd-nsc-en-bbb>

Inspectie van het onderwijs (2016). *Onderwijsinspectie: kansenongelijkheid groeit*.

Opgehaald van: <https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2016/04/13/onderwijsinspectie-kansenongelijkheid-groeit>

Inspectie van het onderwijs (2022). *Staat van het onderwijs 2022*.

Opgehaald van: <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2022/04/13/de-staat-van-het-onderwijs-2022>

Inspectie van het onderwijs (2023). *Tijd voor ondersteuning: Een landelijk beeld van de (ervaring van) tijdsbesteding van leraren binnen en buiten de klas in het basisonderwijs*.

Opgehaald van: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-44df8a4f80d53336c955017183b5713be1266e4c/pdf>

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2017). *Besluit nevenvestiging Ad programma Pedagogisch Educatief Professioneel Eindhoven* (bijlage 5)

Onderwijsraad (2021). *Tijd voor focus* (bijlage 6)

Pact voor Kindcentra (2019). *Beroepsbeeld medewerker integraal kindcentrum*.

Opgehaald van: <https://pactvoorkindcentra.nl/images/pdf/IKC-beroepsbeeld-folder-PRINT.pdf>

Rijksoverheid (2024). *Nieuwe acties tegen personeelstekorten kinderopvang*.

Opgehaald van: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/04/04/nieuwe-acties-tegen-personeelstekorten-kinderopvang>

SEO & Avans Academie (2023). *Overzichtsstudie: De rol van de doelgroep bij de vorming van de Ad-opleidingen*.

Opgehaald van: <https://www.seo.nl/wp-content/uploads/2023/11/2023-138-De-rol-van-de-doelgroep-bij-de-vormgeving-van-Ad-opleidingen.pdf>

Sins, P. (2023). *Zelfregulerend leren gaat niet vanzelf: Maar hoe dan wel?* Hogeschool Rotterdam.

Opgehaald van: <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/globalassets/onderzoek/kcto/lectoren/openbare-les-patrick-sins.pdf>

Vereniging Hogescholen (2023). *Landelijk opleidingsprofiel Associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professioneel*.

Opgehaald van: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/289/original/Landelijk-Opleidingsprofiel-Ad-PEP_-_uploadversie_20-3-2023.pdf?16793227831

Voion (2021). *Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo, en mbo 2021*.

Opgehaald van: <https://www.voion.nl/media/4089/trendrapportage-arbeidsmarkt-leraren-po-vo-en-mbo-2021.pdf>

14. BIJLAGENOVERZICHT

Bijlage 1:	Tijd voor focus
Bijlage 2:	Werkveldonderzoek
Bijlage 3:	Vragenlijst vo-mbo
Bijlage 4:	Resultaten vragenlijst vo-mbo
Bijlage 5:	Interviews onderwijsmanagers
Bijlage 6:	Besluit deeltijd Ad programma Pedagogisch Educatief Professional Eindhoven
Bijlage 7:	Jobfeed data
Bijlage 8:	Rapportage Jobfeed vacaturepeiling
Bijlage 9:	Vragenlijst werkgevers
Bijlage 10:	Resultaten werkgeversvragenlijst
Bijlage 11:	Werkveldonderzoek
Bijlage 12:	Cijfers vacatures Wij zijn Jong Korein
Bijlage 13:	Verslagen gesprekken met mbo partners
Bijlage 14:	Verslag 24e ALV LAdO ZWE 9 februari 2024
Bijlage 15:	Opleidingsinitiatieven Fontys – Avans
Bijlage 16:	Afstemming met Avans inzake Ad PEP

> FOR SOCIETY